BITEVNÍK

Cherie Priestová

TRIFID

Cherie Priestová
Bitevník

Copyright © 2010 by Cherie Priest
Translation © Zdeněk Uherčík, 2012
Cover © Jon Foster, 2012
© Stanislav Juhaňák – Triton, 2012

ISBN 978-80-7387-544-2

Stanislav Juhaňák – Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

Cherie Priestová

BITEVNÍK

Cherie Priestová

Mechanické století
kniha třetí

Stanislav Juhaňák – Triton

Pro Jerryho a Donnu Priestovi

Často jsem žertovala, že přijdou domů a na trávníku před domem bude havarovaný autobus plný prvňáčků, dostanou se do křížové palby při bankovní loupeži, budou svědky invaze mimozemšťanů… a vždycky do minuty zvládnou situaci. Ale mezi námi, nemyslela jsem to tak docela žertem.

Tato kniha je fikce. Obsahuje nepřijatelné politické názory, neexistující zombie a několik absurdních nepřesností o průběhu občanské války. Doufám, že se vám to bude líbit! Ráda bych vám předem poděkovala za to, že mi nebudete posílat e-maily s upozorněním, jak špatně znám dějiny. Myslím, že všichni víme, že jsem si s fakty pohrála dost podstatným způsobem.

(Kromě těch částí, kde se vyskytují zombie.)

Poděkování

Při vědomí, že se budu opakovat, patří první odstavec obvyklým podezřelým: mému manželovi Aricovi Annearovi za to, že nepřizná, že už ho ubíjí poslouchání mých příběhu, mé editorce Liz Gorinské, která mě uchránila mnoha přešlapů a byla mým ochráncem ve vydavatelství Tor. Mé agentce Jennifer Jacksonové za vyřizování náročných telefonátů, zatímco já kolem ní poskakovala jako malá Godzilla. A samozřejmě mému propagačnímu týmu ve vydavatelství Tor, Patty Garciové a Amber Hopkinsové, za to, že se scházely se mnou v cizích městech a vzaly na svá bedra zajišťování mých cest.

Nemohu také vynechat Billa Schafera, který sledoval moji každodenní práci a pomáhal mi udržet mě v normálním chodu, aniž bych opomíjela psaní, a Yanni Kuzniovou, která všechno zvládá, přestože nevím jak, ale jsem za to vděčná.

Děkuji také Andree Jonesové. Má nepřeberné znalosti o občanské válce a na mé hloupé otázky odpovídala inteligentními, zajímavými a někdy i ztřeštěnými spekulacemi. Ona a její obvyklí podezřelí z Manor of Mixed Blessings se stali mými parťáky v tajemných drobnostech a podivných tušeních. Díky také patří Christině Smithové z Texas Ranger Hall of Fame and Museum za její poučení o významu a užití slova ranger. Protože jsem to opravdu nevěděla.

Děkuji také Luise May Alcottové za to, že psala dopisy domů, když v době občanské války pracovala v nemocnici ve Washingtonu. Její kolekce „Postřehů z nemocnice“ mi nesmírně pomohla při vytváření prostředí Robertsonovy nemocnice v Richmondu.

Můj nehynoucí vděk a láska patří každému v tajném klubu, který slouží světu, a Warrenovi Ellisovi za to, že je Warrenem Ellisem, a Wilovi Wheatonovi za to, že je Wilem Wheatonem. Díky patří i Teamu Seattle: Markovi Henrymu, Caitlin Kittredgeové (přestože se od nás stěhuje do Massachusetts), Richelle Meadové a Katovi Richardsonovi za to, že mi radili, čeho se držet. Duane Wilkinsové za pomoc s hromadou knih v univerzitním knihkupectví a zaměstnancům knihkupectví Third Place Books (ahoj Steve a Vlade!) za neutuchající podporu.

Srdečné díly mému webmasterovi Gregovi Wild-Smithovi, i když ho někdy přivádím k šílenství, Ellen Milneové a Suezii Hagyové za svačiny, společnost, organizační schopnosti a hlídání koček.

A nakonec děkuji svému otci a nevlastní matce, Jerrymu a Donně Priestovým, bývalým příslušníkům armády. Otec byl zdravotníkem ve Vietnamu, později se stal ošetřovatelem a diplomovaným anesteziologem. Donna byla dlouhá léta sestrou na pohotovosti a teď učí. Svého času jednou nebo dvakrát obeplula svět na nemocniční lodi USNS *Mercy* – což může mít souvislost s některou z postav této knihy.

Každopádně tati, díky z všechno. Donno, díky za všechno… a za boty.

„Pancíř a helmu. Přines obojí
dříve než vzlétneš, v bitvě vzplanu.
Svou ženskost skryji ve zbroji
na hradbách čelem smrti stanu.“

– Felicia Hemans,
z básně „Margareta Francouzská“

„Chci něco dělat.“

– Luisa May Alcottová, když ohlásila úmysl pracovat během občanské války jako sestra v nemocnici ve Washingtonu. Následuje po: „Rozvaž, po čem toužíš.“

1

Podlahu prádelny v suterénu pokrývala kluzká vrstvička narůžovělé vody a hromady prostěradel, povlaků a přikrývek se vršily až ke stropu. Vinita Lynchová stála u kádě, paže po lokty ponořené ve špinavých povlacích, protože na matčinu smrt přísahala vojínovi Hughovi Mortonovi, že najde jeho kapesní hodinky dřív, než skončí v kádi s vroucí mýdlovou vodou, která by je dozajista nadobro zničila.

Proč vojín své hodinky ukrýval v povlaku polštáře nebyla nijak veliká záhada. Dokonce i v takovém místě, jakým byla Robertsonova nemocnice, se drobné a lesklé cennosti ztrácely s nepříjemnou pravidelností. A že na svůj úkryt dokázal zapomenout, bylo ještě pochopitelnější. Kulka, která mu prolétla čelem, ho sice naštěstí nezabila, ale způsobila, že býval zmatený. A právě dnes v době snídaně jeho mysl opět bloumala někde mimo jeho hlavu. Při prvním zvonění ohlašujícím snídani, v rozporu s přísnými rozkazy kapitána Sally, vyskočil z postele a hnal se do jídelny mužstva, která existovala jen v jeho prostřeleném mozku. Než ho chytili a znovu uložili na lůžko, kam za ním jídlo jako obvykle přinesou, pokud bude trpělivý a počká si, přišly mladší sestry a čistě mu povlékly.

Nikdo si hodinek nevšiml, ale v té spoustě prádla se daly snadno přehlédnout.

Sestra Lynchová tedy sešla dolů do výhně nemocničního suterénu a pečlivě se prohrabávala prádlem umazaným od poraněných a mastných hlav, tekoucích nosů a uslzených očí a doufala, že se vojín Morton buď znovu setká se svým ztraceným pokladem, nebo jej neuvidí tak dlouho, že na něj úplně zapomene.

„Mercy!“ ozvalo se seshora.

Vinita Lynchová si v nemocničním suterénu pod schody dlouze povzdechla.

„Mercy! Mercy, pojďte prosím nahoru!“

Takhle jí říkali. Snad to bylo kvůli nějaké chybě v papírech, nebo se někdo někdy přeslechl, nebo si prostě muži na lůžkách lépe pamatovali běžné slovo a bylo to pro ně jednodušší, než na ni volat jejím jménem.

„Mercy!“

Volání bylo teď hlasitější a naléhavější; odněkud z přízemí ji volala sama kapitán Sally. Zdálo se, že to kapitán Sally myslí vážně, ale ona vždycky všechno myslela vážně. Proto byla kapitán.

Sestra zaklonila hlavu, aby ji bylo nad schodištěm dobře slyšet, a vykřikla: „Už jdu!“ Ale dál prohrabávala povlečení, protože nehtem palce zavadila o něco tvrdého. Jestli se jí podaří prostrčit ukazovák za hladkou zadní stěnu pláště hodinek – ano, to budou ony – zdrží se jen okamžik. „Už jdu!“ vykřikla znovu a ještě hlasitěji, aby získala pár vteřin, přestože teď ji nikdo nevolal.

Měla je. Sevřela v pěsti tikající a nepoškozené hodinky, vymanila ruku ze sevření těžké hromady povlečení a hodinky byly na světě. Byly studené a těžší, než by na první pohled řekla. Nebyl to drahý kousek a jejich kolečka byla ohlazená a vyleštěná dlouhodobým používáním.

„Našla jsem je,“ řekla si a dočasně je ukryla v bezpečí kapsy zástěry.

„Mercy!“ ozvalo se seshora, tentokrát už docela netrpělivě.

„Vždyť říkám, že už jdu!“ odpověděla, zvedla si sukni a rychle, nikoli jako dáma, vyběhla po schodech do chodby za kuchyní. Zabočila, protáhla se mezi sanitáři, doktorem a třemi postaršími ženami najatými na úklid, které se ale místo práce mezi sebou stále haštěřily. Cestu jí nakrátko zatarasil muž, jeden z pacientů, kteří zde po vyléčení zůstali na výpomoc. Nesl koš plný obvazů. Krátce si navzájem nemotorně uhýbali a dávali si přednost, až se nakonec

kolem něho rychle s omluvou prosmýkla. Neslyšela, jestli něco odpověděl, protože hlavní sál byl teď přímo před ní.

Bez dechu vpadla dovnitř a zastavila se. Oddechovala, tiskla hodinky v kapse a v moři postelí s těly v různém stadiu zdraví a uzdravování se snažila najít kapitána Sally.

Na tomto sále, který sloužil jako příjem, třídírna a intenzivní péče zároveň, bylo osm řad po patnácti postelích. Místnost byla určena pro dvě třetiny z tohoto množství, takže uličky mezi řadami byly tak úzké, že se jimi téměř nedalo projít, ale nikdo nebyl odmítnut. Kapitán Sally prohlašovala, že i kdyby je měli sešívat ve stoje a přivazovat ke stěnám, přijmou každého konfederačního vojáka, kterého přivezou z pole.

Ona si taková prohlášení mohla dovolit. Byla to její nemocnice a hodností v ní všechny převyšovala. Kapitán nebyla její přezdívka. Byla to hodnost udělená Konfederačními státy americkými, protože vojenská nemocnice musí mít vojenského velitele. Sally Louisa Tompkinsová by nestrpěla žádného nadřízeného a byla natolik schopná a bohatá, že ji nebylo možné ignorovat.

Hluk v sále dosahoval obvyklé děsivé hladiny: sténání pacientů, skřípání pružin postelí a ochraptělé volání vytvářely nikdy neutichající kulisu. Tímto pozadím občas pronikaly hlasité bolestné výkřiky nebo zvuky zvracení, ale bylo tu stále s všudypřítomným zápachem špinavých těl, potu, krve a výkalů, nemocničním pachem éteru, štiplavým pachem sanitru a spáleného střelného prachu. S tím vším neúspěšně bojovalo mazlavé mýdlo. Samotné mýdlo, ať bylo jakkoli parfémované, nedokázalo potlačit pach moči, sežehnuté kůže a spálených vlasů. Žádný parfém nemohl přehlušit sladký pach hnijících údů a gangrény.

Mercy si říkala, že nemocniční zápach není o nic horší než ten na jejich farmě ve Waterfordu ve Virginii. Ale byla to lež.

Bylo to horší než když tehdy v létě šla do zadní ohrady a našla tam jejich býka ležet s kopyty trčícími do vzduchu a s nafouknutým břichem pokrytým kobercem lesklých masařek. Tohle bylo horší než na slunci hnijící hovězí, které se roztékalo jako šedá, kašovitá břečka. Tohle bylo horší, protože býk po nějaké době zmizel, jeho puch smyly letní deště a nevlastní otec s jejím bratrem pak zdechlinu zakopali. Po nějaké době úplně zapomněla, kde nebohé zvíře padlo a zcepenělo, jako kdyby se to bylo nikdy nestalo.

Ale tady to bylo jiné.

Toto byla nejčistší nemocnice v celé Konfederaci, kde méně mužů umíralo a víc se jich uzdravovalo, aby se mohli vrátit na frontu, než kdekoli na severu, jihu, nebo dokonce v Evropě. Kapitán Sally úzkostně, někdy až šíleně lpěla na čistotě a v obrovských hrncích se stále vařila voda a legie mužů uzdravených natolik, aby mohli pomáhat, se v dvouhodinových směnách střídaly u hadrů. Jedním z nich byl Paul Forks. Další se jmenoval Harvey Kline, třetí Medford Simmons a čtvrtý Anderson Ruby. Kdyby si Mercy Lynchová dokázala vzpomenout na ostatní jména, mohla by vyjmenovat další tucet zmrzačených duší.

Muži se starali o to, aby na podlaze nebyly krvavé šmouhy, pomáhali nosit nekonečný proud táců s jídlem a léky, doprovázeli doktory a pomáhali sestrám zvládnout divoké pacienty, kteří se probouzeli s děsivých snů.

Přes to všechno, i přes úsilí těch mužů a dvou tuctů sester, jako byla ona sama, pěti doktorů, kteří se nepřetržitě střídali, přes úsilí pradlen a kuchařek, ten zápach nikdy, ani na okamžik nezmizel.

Usadil se jí v záhybech šatů a ve vlasech, zadřel se jí pod nehty.

Stále si ho nosila s sebou.

„Kapitáne Sally?“ vykřikla Mercy a v tu chvíli ji uviděla u předních dveří ve společnosti nějaké ženy a muže.

Sally byla drobná a bledá, černé vlasy měla přísně rozdělené pěšinkou přesně uprostřed a černé šaty měla upnuté od pasu až pod bradu. Nakláněla se, aby lépe slyšela, co ta druhá žena říká, zatímco muž za nimi neklidně šoupal nohama a těkal očima sem a tam.

„Mercy." Sally kráčela mezi lůžky vstříc mladé sestře. Už nekřičela. „Mercy, musím s vámi mluvit. Je mi to líto, ale je to důležité. Mohla byste jít s námi?" Ukázala na nervózního muže a stoickou ženu, která stála strnule zpříma jako typická Novoangličanka.

„Co je to za lidi?"

„Mají pro vás zprávu."

Mercy s tou dvojicí nechtěla mluvit. Nevypadali jako lidé, kteří přinášejí dobré zprávy. „Tak proč mi ji neřeknou uvnitř?"

„Drahá," řekla Sally a přitiskla Mercy rty na ucho, „ta žena je Clara Bartonová z Červeného kříže, a ji nikdo obtěžovat nebude. Ale ten muž s ní je Yankee."

Mercy se zajíkla. „Co tu tedy dělá?" zeptala se, přestože měla docela jasnou a děsivou představu.

„Mercy…"

„Copak nemají své vlastní nemocnice, sotva sto mil odsud, ve Washingtonu? Nezdá se, že by byl zraněný, ani nevypadá zvlášť špatně." Mluvila příliš rychle.

„Mercy," přerušila ji Sally, „musíte si promluvit s tím mužem a slečnou Bartonovou."

„Co po mně chce Červený kříž? Už dělám sestru, přímo tady, a nechci…" Pod límečkem jí vyrazil horký pot. Trochu ho prstem povolila, aby měla víc vzduchu.

„Vinito." Ta drobná žena s vysokou hodností jí položila ruce na ramena a přiměla ji, aby se napřímila a podívala se jí do očí. „Zhluboka dýchejte, jak jsme si říkaly."

„Snažím se," zašeptala. „Ale asi to nedokážu."

„Zhluboka nadechnout. Pomalu vydechnout. Nespěchejte. Seberte se. A pojďte si promluvit s těmi lidmi." Mluvila

laskavým tónem, z velitelky se na okamžik stala matka. „Jestli chcete, zůstanu s vámi."

„Nechci…" ale nevěděla, co vlastně chce, proto, když ji Sally vzala za ruku a stiskla, stisk opětovala.

„Pojďme někam stranou," řekla Sally a pokývla Claře Bartonové a jejímu nervóznímu společníku, aby je následovali. Svižně provedla Mercy mezi posledními řadami postelí ven do chodby – dvojici za nimi pobízela ke spěchu – a vzápětí už byli na nádvoří bývalého sídla soudce Robertsona. Nádvoří bylo poseto stany, mezi nimiž horečně pobíhali úředníci, ale sestry s jejím doprovodem si nevšímali.

Vzadu mezi stromy, kde si na chladivé trávě pohrávaly stíny vrhané listím v korunách, je kapitán Sally zavedla k posekanému místu s lavičkami, které sloužily k odpočinku, občerstvení a milencům.

Mercy stále tiskla Sally dlaň, protože ve chvíli, kdy ji pustí, začne někdo mluvit.

Když se všichni posadili, vymanila Sally prsty, vzala její roztřesenou ruku, pohladila ji a řekla: „Slečno Bartonová, pane Atwatere. Tohle je Vinita Lynchová, i když tady jí skoro každý říká…"

„Mercy," přerušil ji pan Atwater. Jistě býval hezký, měl černé vlasy a hnědé oči, ale teď byl téměř vyzáblý a vypadalo to, že musel být na pokraji smrti hladem.

„Paní Lynchová," promluvil znovu, „jmenuji se Dorence Atwater a byl jsem šest let v táboře v Andersonville." Mluvil tichým, hlubokým hlasem. Nechtěl, aby ho někdo slyšel.

Už nebojoval a nebyl v uniformě, ale podle přízvuku to byl severan. Opravdový severan, ne někdo z pohraničí jako Vinitin manžel. Jeho přízvuk vylučoval, že by pocházel z Kentucky, Tennessee, Virginie nebo Washingtonu, D. C., Texasu nebo Kansasu.

„Pane Atwatere," řekla mnohem úsečněji, než zamýšlela. Ale všechna slova z ní vycházela sevřeně a prsty zatínala

Sally do ruky tak silně, že nehty po sobě zanechávaly rýhy ve tvaru půlměsíce. „To muselo být… těžké."

Bylo to hloupé slovo a ona to věděla. V táboře to samozřejmě bylo těžké, koneckonců všechno bylo těžké. Oženit se s Yankeem z pohraničí bylo těžké, když si její rodná Virginie zvolila šedou. Postrádat ho dva roky bylo také těžké, znovu a znovu skládat jeho dopisy a číst je po sté a po dvou sté, to bylo těžké. Starat se o raněné bylo těžké a také s každým novým přírůstkem přemítat, jestli mu zranění způsobil její vlastní manžel, nebo jestli její manžel je někde jinde – možná sto mil odsud ve Washingtonu – kde se o něho stará žena podobná jí, která svědomitě pečuje o svoji potravu pro děla v proležených postelích.

Ale on ve Washingtonu nebyl.

Věděla to. Věděla to, protože Clara Bartonová a Dorence Atwater seděli naproti ní na nízké kamenné lavičce s vážným výrazem v očích a smutnou zprávou na rtech, protože, bůh jim pomáhej, nikdy jiné zprávy nepřinášeli.

Než mohl kdokoli z návštěvníků promluvit, rozmluvila se Mercy znovu: „Už jsem o vás obou slyšela. Děláte úžasnou práci na bitevním poli, slečno Bartonová – pro mnohé z nás je tam bezpečněji a je pro nás snazší utěšit raněné a ošetřit je…" Poslední slova téměř vyprskla, protože měla plný nos a neustále mrkala. „A vy, pane Atwatere, jste…"

Dvě myšlenky se jí střetaly v hlavě: jméno muže, který sedí necelý metr před ní, a proč o něm vlastně slyšela ještě dřív, než vstoupil do Robertsonovy nemocnice. Ale nemohla si ty dvě věci spojit, snažila se držet je odděleně, aby ke spojení dojít nemohlo.

Bylo to marné.

Věděla to.

„Vytvořil jste seznam," řekla a každé písmeno cítila v ústech jako kámen.

„Ano, madam."